

Les 1: Een poëziekaart maken

OPDRACHT 1 Wat schrijf je en voor wie: een gedicht voor op een poëziekaart

Lees over 'Verbonden zijn'.

Verbonden zijn

De Nieuwsbegrip leesles gaat over de ramadan. Tijdens de ramadan voelen moslims zich **verbonden** met elkaar. Je viert het samen.

Ook op andere momenten kun je je met elkaar **verbonden** voelen. Bijvoorbeeld als je samen sport, of als je samen iets anders leuks doet. Denk aan koningsdag of het voetballen, dan trekt iedereen oranje kleren aan. Zo laat je zien dat je bij elkaar hoort. Je kunt je ook **verbonden** voelen met vrienden of met een speciaal familielid.

Maak met elkaar een woordweb op het bord. Het woordweb gaat over:

- Met wie voel jij je verbonden?
- Wanneer?
- Wat doe je dan samen? Wat voel je?

OPDRACHT 2 Hoe pak je het schrijven van een gedicht aan?

Lees de uitleg.

Uitleg

Spelen met taal

Voordat dichters een gedicht schrijven, gaan ze spelen met de taal. Zo komen ze op ideeën. Dat ga je hieronder ook doen. Je schrijft bijvoorbeeld allemaal woorden op waaraan je denkt. Je probeert of je woorden op een andere manier bij elkaar kunt zetten. Zo krijg je bijzondere combinaties van de woorden. Belangrijk is dat je niet te veel nadenkt. Soms helpt het om muziek aan te zetten.

Spelen met taal kun je nooit fout doen. Veel plezier!

1. Hieronder staan vragen. Schrijf bij de vragen wat je het eerst te binnen schiet. Hou het kort. Vaak is één woord genoeg. Als je geen antwoord weet schrijf je zomaar iets op. Bijvoorbeeld *ja* of *o!*

Met wie voel je je verbonden? _____

Wanneer? _____

Waar? _____

Wat zie je? _____

Is die persoon dichtbij of ver weg? _____

Wat zie je? _____

Wat voel je? _____

Aan welke kleur denk je? _____

Wat ruik je? _____

Welk voorwerp, welk ding hoort er bij? _____

Aan welk geluid denk je? _____

Welke smaak hoort er bij? _____

Wat betekent die persoon voor jou? _____

Hoe laat je iemand zien dat je je verbonden voelt? _____

Wat voel je? _____

2. Vergelijk je antwoorden met die van je schrijfmaatje. Leg elkaar uit waarom je juist daaraan dacht. Misschien kom je zo op nieuwe ideeën. Schrijf die er bij.
3. Kies nu een paar van je woorden uit. Maak daar bijzondere combinaties mee.
  - Soms **betekenen** de woorden samen iets bijzonders: *een blauwe vrouw, de kast danst.*
  - Soms **klinken** de woorden samen bijzonder: *botsende ballen, vrolijke vrienden.*Probeer minstens drie bijzondere combinaties te bedenken.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

4. Vergelijk wat je opgeschreven hebt met wat je schrijfmaatje heeft. Als je nieuwe ideeën krijgt schrijf je die op je blaadje erbij.

5. Lees alles wat je bij stap 1 tot en met 4 hebt opgeschreven.
  - Kies mooie combinaties, bijzondere woorden of zinnestjes uit. Markeer die met een stift. Die kun je straks in je gedicht gebruiken.
  - Schrijf ze hieronder op. Hoe ziet het eruit? Zeg de woorden ook eens hardop. Hoe klinkt het?

OPDRACHT 3 Schrijven: wat voor soort gedicht kies je?

Gedichten hebben vaak een bijzondere vorm. Bijvoorbeeld:

- Gedichten met veel herhaling.
- Gedichten die bestaan uit klanken.
- Een gedicht in de vorm van een portret.

Je juf of meester laat je voorbeelden zien.

Welke vorm kies jij voor jouw gedicht?

OPDRACHT 4 Schrijven: de eerste versie van je gedicht

1. Schrijf nu je gedicht. Dat kan op papier of op de computer.
2. Let op de vorm: hoe maak je die bijzonder?
3. Welke bijzondere combinaties van woorden uit opdracht 2 ga je gebruiken?
4. Gebruik herhalingen of laat woorden rijmen.
5. Geef je gedicht als je wilt een titel.

Bij het schrijven van gedichten is het vaak goed om de eerste versie een paar dagen te laten liggen. Daarna kun je het weer opnieuw lezen. Grote kans dat je dan weer nieuwe ideeën krijgt om je gedicht nog beter te maken.

Als je op de computer gewerkt hebt: Sla je gedicht op. In les 2 ga je verder met je gedicht.

Les 2: Een poëziekaart maken

OPDRACHT 5 Je gedicht verbeteren

Eerste versie bekijken

In les 1 heb je de eerste versie van je gedicht geschreven.

1. Lees je gedicht nog eens door. Lees het dan aan je schrijfmaatje voor.
2. Kruis in de checklist (A) aan of je nog iets wilt veranderen.
3. Vul de checklist bij B in, op het blad van je schrijfmaatje(!)
4. Help elkaar om de gedichten nog beter te maken.

A. Checklist voor jezelf

Vraag	ja	nee
Heeft het gedicht een bijzondere vorm?		
Staan er bijzondere combinaties van woorden in het gedicht?		
Klinkt het gedicht goed als je het leest?		
Zitten er rijmwoorden of herhalingen in het gedicht?		
Lees het gedicht nog een keer. Ben je tevreden?		

B. Checklist voor je schrijfmaatje

Vraag	ja	nee
Begrijpt de lezer met wie de dichter zich verbonden voelt?		
Begrijpt de lezer hoe de dichter zich voelt?		

Verbeteren

Kijk bij A en B wat beter kan. Verbeter je gedicht tot je er tevreden over bent.

OPDRACHT 6 Gedichten lezen of ernaar luisteren

Als je wilt, mag je je gedicht voorlezen. Bespreek de gedichten met elkaar. Lijken ze op elkaar? Of zijn ze allemaal heel anders? Wat valt er op aan de verschillende gedichten?

OPDRACHT 7 Het gedicht afmaken en een poëziekaart maken

1. Bedenk aan wie je je kaart gaat sturen (wist je misschien al).
2. Bespreek in de groep hoe je er poëziekaarten van gaat maken.
3. Maak nu je gedicht helemaal af en maak er een mooie poëziekaart van. Gebruik bijvoorbeeld gekleurde letters of maak er een tekening bij.

OPDRACHT 8 Terugkijken: het schrijven van je gedicht bespreken

Je hebt een gedicht geschreven. Je hebt in het gedicht opgeschreven wat jij voelt bij verbonden zijn. Hoe vond je dat het schrijven van een gedicht ging?

1. Dit vond ik makkelijk bij het schrijven: _____
_____
2. Dit vond ik moeilijk bij het schrijven: _____
_____
3. Dit vind ik goed aan mijn gedicht: _____
_____
4. Dit was een goede tip van mijn schrijfmaatje: _____
_____

Verstuur je poëziekaart.

Bewaar je tekst in je schrijfmap. Bewaar ook je opdrachtbladen in je schrijfmap.